

PANDA Opplæringshefte for undervisere og veiledere

Del 2 – utfordringer og muligheter

Dette dokumentet er en del av det europeiske Erasmus+ KA202-prosjektet Project, "Participation and Collaboration for Action", akronym PANDA, kode 2020-1-BE02-KA202-074818. Prosjektet involverer 4 europeiske universiteter: Artevelde University of Applied Sciences (Belgia), Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (Norge), Queen's University Belfast (Nord-Irland) og Universidad Complutense de Madrid (Spania). Det involverer også 4 organisasjoner: Growing Up (Belgia); Trondheim Kommune/Link (Norge); Voice of Young People in Care, VOYPIC, (Nord-Irland) og Fundación Secretariado Gitano, FSG (Spania).

Del 2 – skrevet av Winter, K. og teamet i Belgia/Growing Up som bidro med forslag til innhold. Forfatterne er: Winter, K., Haedens, N., Aerts, L., Lowagie, L., Saenen, V., Eerdeken, W., Heirbaut, E., og Blanco Carrasco M., Børmark, P., Corchado Castillo, A.I., Dorado Barbe, Hernes, S., Husby, I.S., Juul R., McCafferty, P., Mercado García, E., McGuigan, G., Ortiz Mateos, M., Roncal Vargas, C., Toal, A.

Innhold

GENERELL INTRODUKSJON	2
1 START DEL 2: UTFORDRINGER OG MULIGHETER.....	2
2 GRUPPEREGLER.....	2
3 MÅL OG TEMA FOR TRENINGSØKTEN.....	3
SEKSJON A: INNSTILL DEG PÅ Å LÆRE GJENNOM ANERKJENNELSE OG DELING	3
SEKSJON B: FORSTERKE OG OPPDAGE PRAKSISEN MED Å GI STEMME TIL BARN OG UNGE OG SØRGE FOR Å LA STEMMEN DERES HØRES GJENNOM HELE FORLØPET: FÅ KONKRETE DETALJER	4
SEKSJON C: SAMTALEUTFORDRINGER.....	5
SEKSJON D: AVSLUTTE TRENINGSØKTEN: FLYTTE SEG TIL HANDLING	6
SEKSJON E: OPPFØLGENDE TRENINGSØKT.....	6
REFERANSER.....	6
SIEGEL, D. (2022). <i>INTRACONNECTED: MWE (ME + WE) AS THE INTEGRATION OF SELF, IDENTITY, AND BELONGING</i> . NEW YORK: W.W. NORTON & COMPANY.	7

Generell Introduksjon

Opplæringsverktøyet er designet som en del av Erasmus+ PANDA-prosjektet. Det består av fire komponentdeler som følger:

- Del 1 setter søkelys på loven, FNs barnekonvensjon, de generelle kommentarene til FNs Barnekonvensjonen
- Del 2 setter søkelys på utfordringer og muligheter
- Del 3 setter søkelys på sosial/gruppedeltagelse
- Del 4 setter søkelys på metoder

Hver del står på egne ben og kan brukes som treningsopplegg uavhengig av de andre delene, eller sees som en helhet. Opplæringsheftet ses i sammenheng med de nettbaserte ressursene som Panda prosjektet har gjort tilgjengelig på nettsiden reacch.eu. Det anbefales at veileder og deltakere benytter ressursene på nettsiden sammen med dette opplæringsheftet.

1 Start del 2: Utfordringer og muligheter

Veileder inviterer deltakerne til å si hvem de er, hvor de jobber og ett talent de har.

2 Grupperegler

Veileder inviterer deltakerne til å identifisere noen grupperegler som gruppen vil operere etter, og som kan omfatte:

- Konfidensialitet - det som sies i gruppen, blir i gruppen
- Alle er likeverdige i læringen
- Sikre at alle får bidra i læringen, dele og inspirere hverandre
- Verdsette bidragene fra alle, enten de er enige eller ikke
- Skape læring for hverandre og organisasjonen som helhet
- Gi kun konstruktive tilbakemeldinger

3 Mål og tema for treningsøkten

Veileder skisserer mål og tema for treningsøkten. Dette heftet fokuserer på barrierer og muligheter som profesjonelle erfarer i implementeringen av barns medvirknings- og deltagelsesrettigheter i praksis. Målene er å:

- Lære og utvikle seg ved hjelp av andre
- Søke aktivt etter det som fungerer ved å dele erfaringer og "gode" praksiser (dvs. også lære om en prosess eller måte som var vanskelig og kanskje ikke hadde det resultatet vi hadde forventet), samt finne måter å gjøre mer av det på
- Utforske barrierene som fagpersoner møter når de implementerer barns medvirkningsrettigheter (som definert i FNs barnekonvensjon) i daglig praksis
- Utforske barrierene som fagpersoner møter når det gjelder å lytte, involvere barn og la stemmen deres høres i beslutningstaking i den daglige praksisen.
- Lære hva ekte partnerskap med barn er
- Gjennom læring og deling ønsker vi å utdype og opprettholde det som fungerer
- Øke bevisstheten om tilnærminger, brukte strategier, for å møte disse barrierene
- Øke bevisstheten om mulighetene for fagpersoner til å implementere barns rettigheter som definert i FNs barnekonvensjon i daglig praksis
- Inspirere fagfolk til å engasjere seg i organisatoriske og strukturelle systemer som søker å være sentrert rundt barns rettigheter i politikk og praksis.

For denne delen bruker vi [anerkjennende undersøkelse](#) gjennom hele prosessen (Barrett, Fry, & Wittcockx, 2012). Vi undersøker suksess, hvordan den ble oppnådd og hvordan den kan opprettholdes og bygges videre på?

Seksjon A: Innstill deg på å lære gjennom anerkjennelse og deling

Formålet med øvelsen

Formålet med de følgende øvelsene er at deltakerne vurderer hva som allerede går bra når det gjelder å sikre små barns deltakelse. Reflektere over egen praksis og dele de tilbakemeldingene de allerede har mottatt fra små barn

Oppgaver

- Still følgende spørsmål for å tenke gjennom hvordan de sikrer partnerskap med barn:
  - Hva betyr “partnerskap med barn” for deg? Hvordan ville du beskrive dette?
  - Hva lærte du som fungerer?
  - Hvilken tilbakemelding husker du best, har du noen gang fått tilbakemelding fra et barn/ung person om dette?
- Del folk inn i grupper på 2-3 (online: breakout-rom)
- Inviter deltakerne til å bli nysgjerrige på hverandre, og bare stille spørsmål for å få mer detaljer
- Hver deltaker får 7 minutter og bytter deretter rolle
- Samle gruppen igjen og be om tilbakemelding.
- Hver deltaker gir følgende tilbakemelding:
  - Hvilket gulltips hørte du?
  - Hva fant du mest kraftfullt hos kollegaen din?

Seksjon B: Forsterke og oppdage praksisen med å gi stemme til barn og unge og sørge for å la stemmen deres høres gjennom hele forløpet: få konkrete detaljer

Formålet med øvelsen

Hensikten med denne øvelsen er at deltakerne skal vurdere sitt nåværende arbeid med et barn og tenke på hva de allerede gjør og analysere hva som gjør dette til gode praksiser.

Oppgaver

- Veileder inviterer hver deltaker til å tenke på et barn de har hatt kontakt med gjennom sin profesjonelle praksis.
- Veileder ber deltakerne reflektere over følgende spørsmål:
  - Hvordan og når involverer du barn i prosessen? Hvordan gir du dem en stemme? Hvordan sikrer du at innholdet i samtalen din med barn også blir gitt tilbake til foreldre og nettverk?
  - Hva gjør du allerede? Hva motiverer deg til å gjøre det? Hva fungerer bra med det du gjør? Hva ser du andre gjøre i den sammenhengen?

- Hvilke verktøy bruker du som er nyttige?
  - Hva krever det av deg/ditt team/ av organisasjonen for å kunne gjøre dette?
  - Hvis vi skulle spørre barn, unge og deres foreldre og nettverk om hva som har fungert, hva som har gjort en forskjell, hva ville de si nå og på lengre sikt?
- Hvis det er en nettbasert økt, bruk en [Padlet](#) for å skrive ned det viktigste fra gruppediskusjonen.
  - Evaluering i gruppen:
Den viktigste læringen for deg selv, for ditt team og for organisasjonen for fremtiden?

Seksjon C: Møte utfordringer

Formålet med øvelsen

Hensikten med denne øvelsen er at gruppen skal tenke på hvordan de, deres team og deres organisasjoner kan gjøre hindringer om til muligheter og bryte ned barrierer! Skape visjoner og utforske muligheter og stimulere dem til å komme med løsninger på ulike nivåer - praksis, team- og organisasjonsnivå. Se også: [Utfordringer og muligheter knyttet til barns deltakelse og medvirkning](#).

Oppgaver

- Veileder inviterer folk til å tenke individuelt på hindringer og utfordringer og definere for seg selv den største utfordringen som ligger foran dem.
- Hvis det er en nettbasert workshop, la dem formulere utfordringen sin i chatten.
- Veileder inviterer folk til å komme tilbake i gruppene sine på 3.
- La dem utveksle seg imellom og gi dem i oppgave å stille hverandre løsningsfokuserte spørsmål om utfordringen deres:
  - Inviter dem til å forestille seg hva de ønsker å se i fremtiden:
    - Hva vil være dine Topp 10?
    - Hva er allerede inkludert i dine Topp 10?
- La dem hjelpe hverandre med å komme til neste konkrete handling, ved å bruke følgende spørsmål:
  - Hva vil være hjelpsomt? Hvem (deg selv/teamet/regionen/politikken) kan gjøre hva?

- Hva er de 3 ressursene du har tilgjengelig for å møte denne utfordringen?
- La dem konkludere ved å nevne hvilke kvaliteter de har hørt i denne samtalen med kollegaen sin
- Kall tilbake gruppene
- Samle tilbakemeldingene eller de viktigste lærdommene fra hver gruppe, strukturert rundt følgende spørsmål:
  - Hva har du hørt som fungerer og hva ville du foreslå å gjøre for å takle disse utfordringene?
  - Hvilken anbefaling tror du barn, foreldre og nettverk deres ønsker å gi oss?
  - Hva må vi gjøre mer/annerledes fra organisasjonens side for å støtte dette?

Seksjon D: Avslutte økten: Gå til handling

Veileder samler gruppen og ber gruppen reflektere over:

- En ny ting de har lært
- En ny ting de vil gjøre annerledes i praksis
- En ny ting de vil be teamet, organisasjonen om å vurdere med tanke på endringer i policy/praksis

Seksjon E: Oppfølgende treningsøkt

- Dersom du har en oppfølgende treningsøkt, kan du starte med en [film](#):

Dan Siegel, klinisk professor i psykiatri ved UCLA, foreslår at vi lager et nytt ord, MWe (meg+vi), for å representere at vi er et individuelt selv (meg) som er knyttet til og sammenkoblet med alle og alt annet (vi).

- Spør alle: Hvis du tenker på samarbeid med barn/nettverk eller faglige partnere og din største styrke i det, hva vil du dele med oss?
- I par, la dem utveksle: de lytter og stiller bare spørsmål for å utforske flere detaljer om hva den andre har gjort, 'Hva mer? Hva mer? ...
- Samle gruppen igjen og be om tilbakemeldinger: la dem gi komplimenter til kollegaene sine.

Referanser

Barrett, F., Fry, R., Wittockx, H. (2012). *Appreciative inquiry*. Het basiswerk. Leuven: Lannoo Campus.

Eerdekens, W., Heirbaut, E. (s.d.). *Challenges and possibilities regarding children's participation. Brief for practitioners.*

<https://reacch.eu/wp-content/uploads/2023/06/Challenges-and-possibilities.pdf>

Haedens, N. Implementation of Signs of Safety as a learning journey

[Implementation of Signs of Safety as a learning journey](#)

Turnell, A. & Murphy, T., (2017). *Signs of Safety. Comprehensive Briefing Paper* (4th edition), East Perth: Elia International.

Siegel, D. (2022). *IntraConnected: MWe (Me + We) as the Integration of Self, Identity, and Belonging*. New York: W.W. Norton & Company.